

Prečišćeni tekst Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 080/05 od 28.12.2005),
2. Zakon o izmjenama Zakona i drugih propisa zbog ustavne promjene u nazivu države ("Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list Crne Gore", br. 040/11 od 08.08.2011),
4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Crne Gore", br. 059/11 od 14.12.2011),
5. Zakon o izmjenama Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Crne Gore", br. 052/16 od 09.08.2016),
6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane odredbe o inspekcijskom nadzoru ("Službeni list Crne Gore", br. 084/24 od 06.09.2024), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O STRATEŠKOJ PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 080/05 od 28.12.2005, "Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 059/11 od 14.12.2011, 052/16 od 09.08.2016, 084/24 od 06.09.2024)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1

Ovim zakonom utvrđuju se uslovi, način i postupak vršenja procjene uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu (u daljem tekstu: strateška procjena), kroz integrisanje principa zaštite životne sredine u postupak pripreme, usvajanja i realizacije planova i programa koji imaju značajan uticaj na životnu sredinu.

Ciljevi izrade strateške procjene

Član 2

Ciljevi izrade strateške procjene su:

- 1) obezbjeđivanje da pitanja životne sredine i zdravlje ljudi budu potpuno uzeta u obzir prilikom razvoja planova i programa;
- 2) uspostavljanje jasnih, transparentnih i efikasnih postupaka za stratešku procjenu;
- 3) obezbjeđivanje učešća javnosti;
- 4) obezbjeđivanje održivog razvoja;
- 5) unaprjeđivanje nivoa zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

Principi strateške procjene

Član 3

Osnovni principi strateške procjene su:

- 1) Princip održivog razvoja - Razmatranjem i uključivanjem bitnih aspekata životne sredine u pripremu i usvajanje određenih planova i programa i utvrđivanjem uslova za očuvanje vrijednosti prirodnih resursa i dobara, predjela, biološke raznovrsnosti, divljih biljnih i životinjskih vrsta i autohtonih ekosistema, odnosno racionalnim korišćenjem prirodnih resursa, doprinosi se ciljevima održivog razvoja;
- 2) Princip integralnosti - Politika zaštite životne sredine koja se realizuje kroz donošenje planova i programa zasniva se na uključivanju uslova zaštite životne sredine, odnosno očuvanja i održivog korišćenja prirodnih resursa i biološke raznovrsnosti u odgovarajuće sektorske i međusektorske programe i planove;
- 3) Princip predostrožnosti - Svaka aktivnost mora biti sprovedena na način da se spriječe ili smanje negativni uticaji određenih planova i programa na životnu sredinu prije njihovog usvajanja, obezbijedi racionalno korišćenje prirodnih resursa i svede na minimum rizik po zdravlje ljudi, životnu sredinu i materijalna dobra;

- 4) Princip hijerarhije i koordinacije - Procjena uticaja planova i programa vrši se na različitim hijerarhijskim nivoima na kojima se donose planovi i programi. U postupku strateške procjene planova i programa povećan stepen transparentnosti u odlučivanju obezbjeđuje se uzajamnom koordinacijom nadležnih i zainteresovanih organa i organizacija u postupku davanja saglasnosti na stratešku procjenu, kroz konsultacije, odnosno obavještanja i davanja mišljenja na planove i programe;
- 5) Princip javnosti - U cilju informisanja javnosti o planovima i programima i o njihovom mogućem uticaju na životnu sredinu, kao i u cilju obezbjeđenja pune otvorenosti postupka pripreme, donošenja i usvajanja planova i programa, javnost mora, prije donošenja bilo kakve odluke, kao i nakon usvajanja plana i programa, imati pristup informacijama koje se odnose na te planove i programe i njihove izmjene.

Nadležni organ

Član 4

Za sprovođenje postupka strateške procjene, u okviru ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom, odgovaran je organ nadležan za pripremu plana i programa, i to:

- 1) organ državne uprave nadležan za pripremu plana i programa - za planove i programe koje usvaja organ na državnom nivou;
- 2) organ lokalne uprave nadležan za pripremu plana i programa - za planove i programe koje usvaja organ na lokalnom nivou.

Oblast primjene

Član 5

Strateška procjena se vrši za planove i programe kad postoji mogućnost da njihova realizacija izazove posljedice po životnu sredinu.

Izrada strateške procjene:

- 1) je obavezna za planove i programe:
 - iz oblasti: poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, industrije, uključujući rudarstvo, saobraćaja, telekomunikacija, turizma, regionalnog razvoja, urbanističkog i prostornog planiranja ili korišćenja zemljišta, upravljanja morskim dobrom, upravljanja vodama, upravljanja otpadom,
 - koji daju okvir za razvoj budućih projekata koji podliježu izradi procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa posebnim propisom,
 - koji, s obzirom na područje u kome se realizuju, mogu uticati na zaštićena područja, prirodna staništa i očuvanje divlje flore i faune;
- 2) se može zahtijevati za planove i programe iz stava 2 tačka 1 ovog člana:
 - kojima je predviđeno korišćenje manjih površina na lokalnom nivou,
 - kojima je predviđena manja izmjena planova i programa,
 - koji nijesu navedeni u stavu 2 tačka 1 alineja 1 ovog člana, a koji daju okvir za razvoj projekata koji podliježu izradi procjene uticaja na životnu sredinu;
- 3) se ne vrši za planove i programe namijenjene:
 - odbrani zemlje,
 - ublažavanju i otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda,
 - za finansijske i budžetske planove.

Opšte obaveze

Član 6

Za planove i programe koji podliježu izradi strateške procjene, u skladu sa članom 5 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona, obavezno se priprema izvještaj o strateškoj procjeni.

Organ nadležan za pripremu plana i programa ne može uputiti plan i program u dalju proceduru usvajanja bez prethodno pribavljene saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni od organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine, u smislu stava 2 ovog člana, je:

- 1) organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine;

2) organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

Značenje izraza

Član 7

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) planovi i programi su svi razvojni planovi i programi i dokumenti, uključujući i planove i programe koje sufinansira Evropska Unija i njihove izmjene, koje priprema i/ili usvaja organ državne ili lokalne uprave ili koje usvaja Skupština Crne Gore ili Vlada Crne Gore, odnosno skupština jedinice lokalne samouprave, kao i planovi i programi koji se donose na osnovu propisa;
- 2) strateška procjena uticaja planova i programa na životnu sredinu je procjena mogućih uticaja na životnu sredinu, uključujući i zdravlje ljudi, koja se sastoji u pripremi izveštaja o strateškoj procjeni, sprovođenju postupka za učešće javnosti i konsultacija i uzimanje u obzir izveštaja o strateškoj procjeni i rezultata učešća javnosti i konsultacija u postupku odlučivanja i donošenja ili usvajanja određenih planova i programa;
- 3) izveštaj o strateškoj procjeni je dio dokumentacije koja se prilaže uz plan i program i sadrži identifikaciju, opis i procjenu mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu, uključujući i prekogranične uticaje, zbog realizacije plana i programa, kao i razmatrana i usvojena varijantna rješenja, uz vođenje računa o ciljevima i geografskom obuhvatu plana i programa, kao i mjere za smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu;
- 4) javnost je jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, udruženja i organizacije;
- 5) zainteresovana javnost je javnost na koju plan i program utiče ili može uticati, uključujući i nevladine organizacije koje se bave zaštitom životne sredine i evidentirane su kod organa državne uprave nadležnog za zaštitu životne sredine u skladu sa zakonom;
- 6) zainteresovani organi i organizacije su državni organi i organizacije i organi lokalne samouprave koji, u skladu sa svojim nadležnostima, imaju obavezu ili interes u donošenju odluka koje se odnose na zaštitu životne sredine.

II. POSTUPAK STRATEŠKE PROCJENE

Faze u postupku strateške procjene

Član 8

Strateška procjena se vrši u postupku pripreme plana i programa koji može imati značajne uticaje na životnu sredinu, prije njegovog donošenja ili podnošenja nadležnom organu na usvajanje.

Postupak strateške procjene sastoji se od sljedećih faza:

- 1) donošenja odluke:
 - o izradi strateške procjene za planove i programe iz člana 5 stav 2 tačka 1 ovog zakona,
 - o potrebi izrade strateške procjene za planove i programe iz člana 5 stav 2 tačka 2 ovog zakona;
- 2) utvrđivanja obima i sadržaja izveštaja o strateškoj procjeni;
- 3) odlučivanja o davanju saglasnosti na izveštaj o strateškoj procjeni.

Za planove i programe koje sufinansira Evropska Unija strateška procjena uticaja vrši se u skladu sa ovim zakonom i propisima Evropske Unije.

1. Odlučivanje o potrebi izrade strateške procjene

Odluka o izradi strateške procjene

Član 9

Za planove i programe iz člana 5 stav 2 tačka 1 ovog zakona organ nadležan za pripremu plana i programa donosi odluku o izradi strateške procjene.

Odluka iz stava 1 ovog člana donosi se istovremeno sa odlukom o izradi plana i programa.

Sadržaj predloga odluke

Član 10

Predlog odluke o izradi strateške procjene iz člana 9 ovog zakona sadrži sljedeće:

- 1) vrstu plana i programa za koji se izrađuje izveštaj o strateškoj procjeni;

- 2) osnov za razvoj plana i programa u skladu sa članom 7 tačka 1 ovog zakona;
- 3) područje ili geografski obuhvat plana (nacionalna, regionalna, lokalna, manje površine) za koje se izrađuje plan i program;
- 4) prikaz pitanja i problema vezanih za životnu sredinu u planu i programu koji će biti razmatrani;
- 5) razloge za vršenje strateške procjene i razloge za izostavljanje pojedinih pitanja i problema vezanih za životnu sredinu u planu i programu iz strateške procjene;
- 6) obim i vrstu podataka koji se moraju uključiti u izvještaj o strateškoj procjeni;
- 7) način izbora i obaveze nosioca izrade izvještaja o strateškoj procjeni (predlog metodologije, sastav stručnog tima, rok izrade i dr);
- 8) zainteresovane organe i organizacije i javnost i način njihovog učešća u postupku izrade i razmatranja izvještaja o strateškoj procjeni;
- 9) druge podatke od značaja za izradu izvještaja o strateškoj procjeni.

Učešće zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti

Član 11

Predlog odluke iz člana 10 ovog zakona organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja na mišljenje organu iz člana 6 stav 3 ovog zakona, organu državne uprave nadležnom za poslove zdravlja i drugim zainteresovanim organima i organizacijama i zainteresovanoj javnosti.

Rok za dostavljanje mišljenja iz stava 1 ovog člana je 15 dana od dana dostavljanja predloga odluke.

Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 2 ovog člana smatra se da nema primjedaba na predloženu odluku o izradi, odnosno o nepristupanju izradi strateške procjene.

Donošenje odluke o izradi strateške procjene

Član 12

Organ nadležan za pripremu plana i programa, u roku od 15 dana od dana isteka roka za dostavljanje mišljenja iz člana 11 stav 2 ovog zakona, donosi odluku o izradi strateške procjene.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da prilikom odlučivanja razmotri i uzme u obzir dostavljena mišljenja iz člana 11 ovog zakona.

Odluka iz stava 1 ovog člana je sastavni dio odluke o izradi plana i programa i objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", odnosno u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".

Kriterijumi

Član 13

Potrebu izrade strateške procjene za planove i programe iz člana 5 stav 2 tačka 2 ovog zakona organ nadležan za pripremu plana i programa utvrđuje od slučaja do slučaja ispitivanjem, a na osnovu sljedećih kriterijuma za utvrđivanje značajnih uticaja na životnu sredinu:

1) kriterijumi vezani za plan i program:

- značaj plana i programa za zaštitu životne sredine i održivi razvoj,
- problemi zaštite životne sredine plana i programa i mogućnost uticaja na: vazduh; vode i more; zemljište; klimu i klimatske promjene; jonizujuća i nejonizujuća zračenja; buku i vibracije; biljni i životinjski svijet; staništa i biodiverzitet; zaštićena prirodna dobra; stanovništvo i zdravlje ljudi; gradove i druga naselja; kulturnu baštinu; infrastrukturne, industrijske i druge objekte; druge prirodne i stvorene vrijednosti,
- stepen u kome plan i program utiče na druge planove i programe, uključujući i one u različitim hijerarhijskim strukturama - nivoima,
- stepen kojim se planom i programom uspostavlja okvir za realizaciju projekata, bilo u pogledu lokacije, prirode, obima i uslova funkcionisanja ili u pogledu lokacije resursa;

2) kriterijumi vezani za uticaje:

- vjerovatnoća, intenzitet, složenost, reverzibilnost,
- vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje),

- prostorna dimenzija: lokacija; geografska oblast; broj izloženih stanovnika; preko-granična priroda uticaja,
- kumulativna i sinergijska priroda uticaja,
- rizici po zdravlje ljudi i životnu sredinu,
- djelovanje na oblasti od prirodnog, kulturnog i drugog značaja: posebne prirodne karakteristike; oblasti ili prirodni predjeli kojima je priznat zaštićeni status na državnom ili međunarodnom nivou; kulturnu baštinu; gusto naseljene oblasti; oblasti sa različitim režimima zaštite,
- ugrožene oblasti: prekoračeni standardi kvaliteta životne sredine ili granične vrijednosti; intenzivno korišćenje zemljišta; postojeći i mogući rizici; smanjeni kapacitet životne sredine; posebno osjetljive i rijetke oblasti; ekosistemi; biljne i životinjske vrste.

Donošenje odluke

Član 13a

Ukoliko se na osnovu kriterijuma iz člana 13 ovog zakona utvrdi da je potrebna izrada strateške procjene, organ nadležan za pripremu plana i programa donosi odluku u skladu sa čl. 9 do 12 ovog zakona.

Za planove i programe za koje nije potrebna izrada strateške procjene nadležni organ donosi odluku o nepreduzimanju izrade strateške procjene, koja sadrži podatke o:

- 1) vrsti plana i programa za koji se ne radi izvještaj o strateškoj procjeni;
- 2) razlozima za nepreduzimanje izrade strateške procjene;
- 3) kriterijumima na osnovu kojih je ocijenjeno da ne postoji mogućnost značajnih uticaja na životnu sredinu;
- 4) druge relevantne podatke na osnovu kojih je odlučeno da se ne radi izvještaj o strateškoj procjeni.

2. Utvrđivanje obima i sadržaja izvještaja o strateškoj procjeni

Hijerarhijski okvir izvještaja

Član 14

Osnovu izvještaja o strateškoj procjeni čini plan i program kojim se utvrđuje okvir za razvoj određene oblasti, odnosno njegove karakteristike, ciljevi i prostorni obuhvat.

Ukoliko pojedini planovi i programi predstavljaju dio šireg hijerarhijskog okvira, uzimajući u obzir potrebu izbjegavanja dvostrukog sprovođenja strateške procjene, strateška procjena se sprovodi u skladu sa ovim zakonom na različitim hijerarhijskim nivoima.

Izvještaji o strateškoj procjeni koji se izrađuju za planove i programe na različitim hijerarhijskim nivoima moraju biti međusobno usklađeni i usklađeni sa procjenama uticaja projekata na životnu sredinu, kao i planovima i programima zaštite životne sredine.

Obim i sadržaj izvještaja o strateškoj procjeni

Član 15

Izvještaj o strateškoj procjeni sadrži podatke kojima se opisuju i procjenjuju mogući značajni uticaji na životnu sredinu do kojih može doći realizacijom plana i programa, kao i razmatrana varijantna rješenja, uz vođenje računa o ciljevima i geografskom obuhvatu plana i programa, u obimu utvrđenom odlukom iz člana 10 ovog zakona.

Pored podataka iz stava 1 ovog člana, izvještaj o strateškoj procjeni sadrži i sljedeće podatke:

- 1) kratak pregled sadržaja i glavnih ciljeva plana i programa i odnos prema drugim planovima i programima;
- 2) opis postojećeg stanja životne sredine i njenog mogućeg razvoja, ukoliko se plan i program ne realizuju;
- 3) identifikaciju područja za koja postoji mogućnost da budu izložene značajnom riziku i karakteristike životne sredine u tim područjima;
- 4) postojeći problemi u pogledu životne sredine u vezi sa planom i programom, uključujući naročito one koje se odnose na oblasti koje su posebno značajne za životnu sredinu, kao što su staništa divljeg biljnog i životinjskog svijeta sa aspekta njihovog očuvanja, posebno zaštićena područja, nacionalni parkovi ili morsko dobro;
- 5) opšti i posebni ciljevi zaštite životne sredine ustanovljeni na državnom ili međunarodnom nivou koji su od značaja za plan i program i način na koji su ovi ciljevi, kao i svi ostali aspekti od značaja za životnu sredinu, bili uzeti u razmatranje u procesu pripreme;

- 6) moguće značajne posljedice po zdravlje ljudi i životnu sredinu, uključujući faktore kao što su: biološka raznovrsnost, stanovništvo, fauna, flora, zemljište, voda, vazduh, klimatski činioci koji utiču na klimatske promjene, materijalni resursi, kulturno nasleđe, uključujući arhitektonsko i arheološko nasleđe, pejzaž i međusobni odnos ovih faktora;
- 7) mjere predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja, u najvećoj mogućoj mjeri, bilo kog značajnog negativnog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu do koga dovodi realizacija plana i programa;
- 8) pregled razloga koji su poslužili kao osnova za izbor plana i programa sa aspekta razmatranih varijantnih rješenja koje su uzete u obzir, kao i opis načina procjene, uključujući i eventualne teškoće do kojih je prilikom formulisanja traženih podataka došlo (kao što su tehnički podaci ili nepostojanje know-how);
- 9) prikaz mogućih značajnih prekograničnih uticaja na životnu sredinu;
- 10) opis programa praćenja stanja životne sredine, uključujući i zdravlje ljudi u toku i nakon realizacije plana i programa (monitoring);
- 11) zaključke do kojih se došlo tokom izrade izveštaja o strateškoj procjeni predstavljene na način razumljiv javnosti;
- 12) rezime.

Nosilac izrade izveštaja

Član 16

Organ nadležan za pripremu plana i programa odlučuje o izboru nosioca izrade izveštaja o strateškoj procjeni.

Nosilac izrade izveštaja iz stava 1 ovog člana može biti domaće ili strano pravno lice ili preduzetnik registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS), odnosno u odgovarajućem registru nadležnog organa matične države stranog pravnog lica ili preduzetnika, za obavljanje poslova izrade planskih dokumenata, studija i analiza uticaja na životnu sredinu.

Pravno lice ili preduzetnik iz stava 2 ovog člana za izradu strateške procjene, odnosno izveštaja o strateškoj procjeni mora obrazovati multidisciplinarni tim sastavljen od stručnih lica kvalifikovanih za analizu svakog elementa izveštaja o strateškoj procjeni.

Stručno lice iz stava 3 ovog člana kvalifikovano je za izradu strateške procjene, odnosno izveštaja o strateškoj procjeni ako ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smjera i najmanje pet godina rada u struci, stručne reference, odnosno učešće u izradi najmanje dva izveštaja o uticaju plana i programa na životnu sredinu koji su realizovani.

Stručno lice iz stava 3 ovog člana ne može biti lice za koje organ nadležan za pripremu plana i programa utvrdi da je zaposleno u nekom od zainteresovanih organa i organizacija iz člana 10 tačka 8 ovog zakona.

Pravno lice ili preduzetnik koji učestvuje u izradi plana i programa ne može učestvovati u izradi izveštaja o strateškoj procjeni.

3. Odlučivanje o davanju saglasnosti na izveštaj o strateškoj procjeni

Učešće zainteresovanih organa i organizacija

Član 17

Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje izveštaj o strateškoj procjeni iz člana 15 ovog zakona.

Zainteresovani organi i organizacije dužni su da dostave mišljenje u roku od 30 dana od dana dostavljanja izveštaja o strateškoj procjeni iz stava 1 ovog člana.

Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 2 ovog člana, smatra se da nema primjedaba na dostavljeni izveštaj o strateškoj procjeni.

Prekogranični uticaji

Član 18

Ukoliko postoji mogućnost prekograničnog uticaja, organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine pokreće postupak o razmjeni informacija o prekograničnim uticajima propisan članom 23 ovog zakona.

Javna rasprava

Član 19

Organ nadležan za pripremu plana i programa obavještava javnost i zainteresovanu javnost o načinu i rokovima uvida u sadržinu izvještaja o strateškoj procjeni, dostavljanju mišljenja, kao i vremenu i mjestu održavanja javne rasprave.

Javnu raspravu sprovodi organ nadležan za pripremu plana i programa.

Izvještaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnoj raspravi

Član 20

Ogran nadležan za pripremu planova i programa izrađuje izvještaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnoj raspravi koji sadrži mišljenja iz člana 17 stav 2 ovog zakona, kao i mišljenja dostavljena u toku javnog uvida i javne rasprave o izvještaju o strateškoj procjeni iz člana 19 ovog zakona.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana izrađuje se u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave i sadrži obrazloženje o svim prihvaćenim ili neprihvaćenim mišljenjima.

Ocjena izvještaja o strateškoj procjeni

Član 21

Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja organu nadležnom za zaštitu životne sredine na saglasnost izvještaj o strateškoj procjeni, sa izvještajem o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnoj raspravi iz člana 20 stav 1 ovog zakona.

Po dobijanju izvještaja iz stava 1 ovog člana organ nadležan za poslove zaštite životne sredine može pribaviti mišljenje drugih ovlašćenih organizacija ili stručnih lica za pojedine oblasti ili može obrazovati komisiju za ocjenu izvještaja o strateškoj procjeni.

Ocjena izvještaja iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu sljedećih kriterijuma:

1) Plan i program:

- prikazani su ciljevi i sadržaj plana i programa, područje za koje se priprema plan i program, prostorni obuhvat i vremenski horizont;
- pitanja zaštite životne sredine koja su zastupljena u pripremi ciljeva plana i programa;
- prikazane su veze sa drugim relevantnim planovima i programima.

2) Stanje životne sredine:

- prikazano je postojeće i buduće stanje životne sredine;
- opis stanja životne sredine usklađen je sa ciljevima i indikatorima strateške procjene;
- prikazani su izvori podataka o stanju životne sredine i metodologija koja je usklađena sa stepenom složenosti strateške procjene.

3) Varijantna rješenja:

- prikazan je način na koji su pripremljena i razmatrana varijantna rješenja za pitanja i probleme vezane za životnu sredinu;
- pripremljeno je varijantno rješenje nerealizovanja plana i programa i varijantno rješenje najpovoljnije sa stanovišta zaštite životne sredine;
- procijenjeni su uticaji varijantnih rješenja na životnu sredinu i izvršeno poređenje;
- obrazloženi su razlozi za izbor najpovoljnijeg varijantnog rješenja sa stanovišta zaštite životne sredine.

4) Procjena uticaja na životnu sredinu:

- prikazan je način na koji su određeni i vrjednovani značajni uticaji plana i programa na životnu sredinu;
- pri procjeni uticaja na životnu sredinu uključeni su sledeći činioci: vazduh, voda, zemljište, klima, biljni i životinjski svijet, staništa, biodiverzitet, predjeli (prirodna ljepota), prirodna dobra, stanovništvo i zdravlje, gradovi i druga naselja, kulturno-istorijska baština, infrastrukturni, industrijski i drugi objekti, druge stvorene vrijednosti;
- pri procjeni uticaja na životnu sredinu uzete su u obzir sledeće karakteristike uticaja: vjerovatnoća, intenzitet, složenost/reverzibilnost, vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje), prostorna dimenzija (lokacija, geografska oblast, broj izloženih stanovnika, prekogranična priroda uticaja), kumulativna i sinergijska priroda uticaja, druge karakteristike uticaja;

- određivanje i vrjednovanje značajnih uticaja usklađeno je sa važećim standardima, propisima i graničnim vrijednostima;
- opisana je korišćena metodologija.

5) Mjere i program praćenja stanja životne sredine:

- predviđene su mjere za sprječavanje i ograničavanje negativnih, odnosno uvećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu za svaki procijenjeni uticaj;
- prikazan je način na koji su pripremljene smjernice za izradu procjene uticaja projekata na životnu sredinu i drugih strateških procjena;
- pripremljen je program praćenja stanja životne sredine u toku i nakon realizacije plana i programa.

6) Izvještaj o strateškoj procjeni:

- jasno je definisana uloga nadležnih organa u izradi strateške procjene;
- izvještaj o strateškoj procjeni je pripremljen na jasan i precizan način;
- obrađeni su svi elementi izvještaja o strateškoj procjeni propisani u članu 15 ovog zakona i dati izvori informacija, uključujući stručna mišljenja;
- prikazan je način na koji su pitanja životne sredine uključena u plan i program, način na koji se vršilo odlučivanje i opisani razlozi odlučujući za izbor datog plana i programa sa aspekta varijantnih rješenja koja su bila razmatrana;
- zaključci o izrađenom izvještaju o strateškoj procjeni predstavljeni su na način razumljiv javnosti.

7) Učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti:

- obezbijeđeno je učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku izrade strateške procjene;
- dostavljena su mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti na izvještaj o strateškoj procjeni i prikazan način na koji se odlučivalo o mišljenjima.

Saglasnost na izvještaj o strateškoj procjeni

Član 22

Na osnovu ocjene iz člana 21 ovog zakona, organ nadležan za poslove zaštite životne sredine daje ili odbija zahtjev za davanje saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni.

Rok za odlučivanje o saglasnosti iz stava 1 ovog člana je 30 dana od dana prijema zahtjeva od nadležnog organa za pripremu plana i programa.

Razmjena informacija o prekograničnim uticajima

Član 23

Razmjenu informacija o prekograničnom uticaju plana i programa na životnu sredinu vrši organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

Ako implementacija plana i programa može imati značajan negativan uticaj na životnu sredinu druge države ili ako država čija životna sredina može biti značajno ugrožena to zatraži, organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine, u postupku učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, dostavlja, u što kraćem roku, a najkasnije kada bude informisao svoju javnost, drugoj državi na mišljenje informacije, i to:

- 1) opis plana i programa, zajedno sa svim dostupnim informacijama o njihovim mogućim uticajima;
- 2) o prirodi odluke koja može biti donijeta;
- 3) o roku u kome druga država može da saopšti svoju namjeru da učestvuje u postupku odlučivanja.

O odluci o davanju saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine obavještava drugu državu, koja je bila konsultovana u postupku odlučivanja, dostavljanjem informacija o:

- 1) sadržaju odluke o davanju saglasnosti;
- 2) načinu pripreme izvještaja o strateškoj procjeni i pribavljenim mišljenjima u postupku izrade;
- 3) rezultatima konsultacija i razlozima na kojima se zasniva odluka o davanju saglasnosti;
- 4) mjerama u oblasti monitoringa planova i programa.

O primljenim informacijama o prekograničnim uticajima predloženog plana i programa druge države, organ

državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine obavještava zainteresovane organe i organizacije i javnost na način utvrđen u članu 19 stav 1 ovog zakona.

Rezultate konsultacija i pribavljenog mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine uzima u obzir prilikom davanja mišljenja nadležnom organu druge države.

Dostupnost informacija

Član 24

Izvještaj o strateškoj procjeni, rezultati učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti i drugih država u slučaju prekograničnog uticaja, sastavni su dio dokumentacione osnove plana i programa.

Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbjeđuje dostupnost podataka iz stava 1 ovog člana i poslije usvajanja plana i programa, pod uslovima određenim zakonom.

Finansijska sredstva za izradu

Član 25

Finansijska sredstva za izradu strateške procjene, odnosno izvještaja o strateškoj procjeni obezbjeđuje organ nadležan za pripremu plana i programa iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave.

Primjena zakona o opštem upravnom postupku

Član 26

Briše se. (Zakon o izmjenama Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, "Sl. list CG", br. 52/16)

III. NADZOR

Upravni nadzor

Član 27

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, vrše organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine i organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši ekološki inspektor, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

IV. KAZNE NE ODREDBE

Novčana kazna za organ i odgovorno lice

Član 28

Novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu državne uprave i organu lokalne uprave, ako:

- 1) ne pripremi izvještaj o strateškoj procjeni i ne pribavi saglasnost na izvještaj o strateškoj procjeni (član 6 st. 1 i 2);
- 2) ne donese odluku o izradi strateške procjene istovremeno sa odlukom o izradi plana i programa (član 9 stav 2);
- 3) donese predlog odluke o izradi strateške procjene suprotno sadržaju propisanom članom 10 stav 1 ovog zakona;
- 4) ne donese odluku o izradi strateške procjene u roku od 15 dana od dana isteka roka za dostavljanje mišljenja iz člana 11 stav 2 ovog zakona (član 12 stav 1);
- 5) prilikom odlučivanja ne razmotri i ne uzme u obzir dostavljena mišljenja iz člana 11 ovog zakona (član 12 stav 2);
- 6) donese odluku o potrebi izrade strateške procjene suprotno kriterijumima utvrđenim članom 13 ovog zakona;
- 7) donese odluku o potrebi izrade strateške procjene suprotno proceduri definisanoj čl. 9 do 12 ovog zakona (član 13a stav 1);
- 8) izradi izvještaj o strateškoj procjeni suprotno članu 15 ovog zakona;

- 9) ne dostavi izvještaj o strateškoj procjeni zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje (član 17 stav 1);
- 10) ne obavijesti javnost i zainteresovanu javnost o načinu i rokovima uvida u sadržinu izvještaja o strateškoj procjeni, dostavljanju mišljenja i vremenu i mjestu održavanja javne rasprave (član 19 stav 1);
- 11) ne dostavi izvještaj o strateškoj procjeni organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine na saglasnost, sa izvještajem o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnoj raspravi (član 21 stav 1);
- 12) ne ocijeni izvještaj o strateškoj procjeni na osnovu utvrđenih kriterijuma (član 21 stav 3).

V. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 29

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. oktobra 2024. godine.

NAPOMENA IZDAVAČA

Danom stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona i drugih propisa zbog ustavne promjene u nazivu države ("Službeni list Crne Gore", br. 73/10), u zakonima i drugim propisima koji su doneseni prije Ustava Crne Gore:

- naziv: "Republika Crna Gora" zamjenjuje se nazivom: "Crna Gora";
- u nazivu državnih i drugih organa i u nazivu pojedinih akata riječ "Republika" briše se;
- naziv: "republički organ uprave" zamjenjuje se nazivom: "organ državne uprave";
- riječ "republički" zamjenjuje se riječju "državni" ili se briše.